

Uwagi wstępne do analizy komunikacji na forach fanów tenisa ziemnego

Einleitende Bemerkungen zur Analyse der Kommunikation in Tennisfanforen

Die rasante Entwicklung der Kommunikation im digitalen Raum führt zur Entstehung neuer, medienkonstituierter Textsorten als Informationsquelle und Kommunikationspraktiken, in denen sich die Identität der Fans auch sprachlich manifestiert. Zum Diskussionsgegenstand des vorliegenden Beitrags wird die Fankommunikation in Tennis-Foren und die sprachliche Ausdrucksweise der Forenuser mit ihrer Spezifik. Zum Zweck der einleitenden Analyse der Sprachebene werden die Einträge aus einem deutschen und einem polnischen Tennisforum in Betracht gezogen. Dabei werden die strukturellen und netzwerkspezifischen Bestandteile eines Forums berücksichtigt, die ohnehin die Kommunikationsstrategien von Fans determinieren können. Den Ausgangspunkt der Überlegungen bildet die Frage nach der Definition des Fan- und Fandomprofils in der einschlägigen Literatur. Es wird hervorgehoben, dass Fans gemeinsame Interessen vertreten und das Internet und andere Technologien zum Meinungs- und Informationsaustausch, zur Entwicklung der Forenbestände oder des Aufbaus der Zugehörigkeitsgefühle nutzen. Es ist zu betonen, dass man im Falle von Tennisforen oft mit einem professionellen Diskurs zu tun hat, der von seinen Teilnehmern Fachwissen über den Sport und einen rezeptiven und produktiven Umgang mit der Tennissprache verlangt. Die für die Zwecke des Beitrags vorgestellte Studie ist eine Einführung in die Analyse der Sprache von Tennisfans, die anhand des von Szurawitzki (2010) entwickelten Modells der Sprachforschung von sozialen Netzwerken durchgeführt wird. Szurawitzkis Modell lässt sich für die vergleichende Forschung adaptieren, deren interdisziplinäres Potenzial besondere Beachtung verdient. Im Hinblick auf das Sprachverhalten von Tennisfans in ausgewählten Beispielen, das über vereinfachte Aussagen oder sogar kodierte Ausdrücke erfolgt, wird schlussfolgernd auf nur wenige Unterschiede hingewiesen. Im deutschen Tennisforum dominiert die Umgangssprache, wobei der Schwerpunkt auf neutralem Posting liegt. Der neutrale Stil im polnischen Beispiel des Forums wird durch die Verwendung von Vulgarismen oder Schimpfwörtern verändert, die in versteckter Form erscheinen. Neben informativen Aussagen können auch emotionale Reaktionen auf Beiträge anderer User und subjektive Meinungen unterschieden werden, wobei einzelne Beiträge nach forumseigenen Konventionen erfolgen, die ihre Rezeption erleichtern. Bemerkenswert ist die Rolle der Emoticons, die eine phatische Funktion haben, die Geschwindigkeit der Nachrichtenerstellung beschleunigen und meist verwendet werden, um Stimmungen, Verhaltensweisen und emotionale Zustände des Autors auszudrücken. Durch die Popularität dieses Genres, seine Verfügbarkeit und die Möglichkeit des direkten Erwerbs von Fachwissen zu dem gewählten Thema, wird das Reservoir an Foren quantitativ weiterwachsen (qualitativ und strukturell scheinen ihre Transformationen abgeschlossen zu sein), solange sie eine Plattform für den freien Meinungsaustausch zu allen möglichen Themen gewährleisten.

Schlüsselwörter: Tennis-Forum, Fankommunikation, Sprache von Fans

Introductory Remarks to the Analysis of Communication on Tennis Fan Forums

The rapid development of communication in the digital space leads to the emergence of new, media-constituted text types as sources of information and communication practices in which the identity

of fans also manifests itself linguistically. The object of discussion in this article is fan communication in tennis forums and the linguistic expression of forum users with its specificity. For the purpose of the introductory analysis of the language level, entries from a German and a Polish tennis forum will be considered. The structural and network-specific components of a forum are taken into account, which can in any case determine the communication strategies of fans. The starting point of the consideration is the definition of the fan and fandom profile in the references. It is emphasised that fans represent common interests and use the internet and other technologies to share opinions and information, to develop forum resources or to build feelings of belonging. It is emphasised that in the case of tennis forums, one is often dealing with a professional discourse that requires its participants to have expert knowledge of the sport and a receptive and productive use of tennis language. The study presented for the purposes of this paper is an introduction to the analysis of tennis fans' language using the social network language research model developed by Szurawitzki (2010). Szurawitzki's model can be adapted for comparative research, whose interdisciplinary potential deserves special attention. With regard to the language behaviour of tennis fans in selected examples, which takes place via simplified statements or even coded expressions, it is concluded that there are only a few differences. In the German tennis forum, colloquial language dominates, with an emphasis on neutral posting. The neutral style in the Polish example of the forum is altered by the use of vulgarisms or swear words, which appear in a hidden form. In addition to informative statements, emotional reactions to posts by other users and subjective opinions can be distinguished, with individual posts following forum-specific conventions that facilitate their reception. Noteworthy is the role of emoticons, which have a phatic function, accelerate the speed of message creation and are mostly used to express moods, behaviours and emotional states of the author. Due to the popularity of this genre, its availability and the possibility of directly acquiring expertise on the chosen topic, the reservoir of forums will continue to grow quantitatively (qualitatively and structurally, their transformations seem to be complete) as long as they ensure a platform for the free exchange of opinions on all kinds of topics.

Keywords: tennis forum, fan communication, fan language

Author: Magdalena Duś, Jagiellonian University, Al. Mickiewicza 9A, 31-120 Kraków, Poland, e-mail: magdalena.dus@uj.edu.pl

Received: 29.9.2020

Accepted: 9.5.2021

1. Wprowadzenie. Fan i fandom

Rozwój komunikacji w cyberprzestrzeni nie oznacza dla fanów danej dyscypliny sportu spadku znaczenia sportu w klasycznej ofercie medialnej. Znakomita większość społeczności sieci globalnej reprezentuje wspólnotę fanów, zwaną fandomem, która doczekała się już wielu opracowań socjologicznych czy medioznawczych. Ewolucja fandomów stała się przedmiotem rozważań Piotra Siudy, który stwierdza, że „Internet pełni w przypadku społeczności fanów ogromną rolę. Bardzo często umożliwia on w ogóle istnienie danych fandomów” (Siuda 2008: 248). Potrzeba komunikowania się wspólnot fanowskich doprowadziła do ukonstytuowania się swoistych kodów komunikacji, czyli socjolektów¹. Przedmiotem moich rozważań w niniejszej pracy stanie się komunikacja fanów na forach tenisowych oraz specyfika języka fandomu na tychże forach. Zanim jednak przystąpię do analizy sposobów komunikacji fanów na forach tenisowych chciałabym podnieść kwestię definio-

¹ Szerzej na temat socjolektów por. Grabias (2019).

wania profilu fandomu w literaturze przedmiotowej. Początek fandomu wiąże się z przełomem w nowoczesnym społeczeństwie, który datuje się na koniec XIX wieku. Dziś fandom rozumiany jest jako „zjawisko masowe z jednoczesną indywidualizacją kultury fanowskiej”² (Klemm 2012 za Schmidt-Lux 2010a: 59)³. Fandom jest grupą trudną do zdefiniowania. Fandomy stanowią społeczności fanów rozmaitych zjawisk z kręgu kultury, w tym, literatury, muzyki, filmu czy seriali (w tym aktorzy), gier i sportu (dyscyplina bądź zawodnik). Opisywane zgrupowania mogą powstawać wokół każdej dziedziny ludzkiego zainteresowania, czy też działania. Fandomy niewątpliwie są pełnoprawnymi społecznościami, a ich istota wynika z tego, że są nie tylko źródłem informacji, życia towarzyskiego, ale i również pewnej tożsamości społecznej (por. Siuda 2008: 240). Fan swoje zamiłowanie może przeżywać jednostkowo, ale posiada również zdolność rozdysponowywania swoich uczuć i poznawania podobnych zainteresowanych. Fani nie są wyizolowani, lecz wykazują znaczną skłonność do tworzenia konkretnych wspólnot (por. Czaplńska/Siuda 2008: 52). Takie społeczności sieciowe stymulują często relacje pozainternetowe. Stykamy się tutaj z szerokim spektrum scen fanowskich i „rosnącą mediatyzacją, profesjonalizacją, komercjalizacją i uelastycznieniem kultur fanowskich – a jednocześnie z działaniem przeciwnym, które już teraz domaga się powrotu do ‚autentycznego’ fandomu” (Klemm 2012: 4)⁴. Roose/Schäfer/Schmidt-Lux (2010: 12) definiują fanów jako „ludzi, nawiązujących długotrwały, pełen pasji związek z obiektem, który może być względem nich zewnętrznym, publicznym, osobistym, zbiorowym, reprezentacyjnym lub abstrakcyjnym obiektem, i którzy inwestują czas i/lub pieniądze w emocjonalną więź z tym obiektem”⁵.

Podkreślają też, że sformułowanie jednoznacznej definicji fana jest na ogół trudne. Badania fanów skupiają się głównie na konkretnych, zależnych od kontekstu scenach fanowskich, takich jak fani sportu czy fani muzyki. Choć w badaniach dokonuje się często niewielkiego rozróżnienia między fanami a fanatykami poprzez emocjonalne odniesienie fanów do przedmiotu zainteresowania fanowskiego, autorzy twierdzą, że fani nie powinni być patologizowani, nawet jeśli istnieją skojarzenia z fanatykami, ponieważ ich pełne pasji przywiązanie do jakiegokolwiek indywidualnego lub zbiorowego obiektu ma również duże znaczenie dla ich (językowego) działania (por. Roose/Schäfer/Schmidt-Lux 2010: 6). Obok internacjonalizacji, bran-

² Tu i dalej tłumaczenia własne cytatów z oryginału niemieckiego.

³ Woryginał: „Massenphänomen bei gleichzeitiger Individualisierung der Fankultur“.

⁴ Woryginał: „eine zunehmende Mediatisierung, Professionalisierung, Kommerzialisierung und Flexibilisierung der Fankulturen – inklusive einer Gegenbewegung, die bereits wieder eine Rückkehr zum ‚authentischen‘ Fantum fordert“.

⁵ Woryginał: „Menschen, die längerfristig eine leidenschaftliche Beziehung zu einem für sie externen, öffentlichen, entweder personalen, kollektiven, gegenständlichen oder abstrakten Fanobjekt haben und in die emotionale Beziehung zu diesem Objekt Zeit und/oder Geld investieren“.

dingu i emocjonalizacji to lojalność fanów jest jednym z trendów we współczesnym marketingu sportowym, w przypadku którego komunikacja w cyberprzestrzeni zyskuje na znaczeniu. Zjawisko to można zaobserwować również w przypadku dyscypliny sportowej jaką jest tenis ziemny. W przeciwieństwie do kibiców piłkarskich, którzy tworzą zazwyczaj autentyczną wirtualną społeczność skupioną wokół swoich popularnych klubów, kibice tenisa utożsamiają się z pojedynczym graczem lub co najwyżej dwoma graczami w meczu deblowym, co wynika z przynależności tej dyscypliny do sportów indywidualnych. Stąd zdecydowanie rzadziej, a właściwie tylko w przypadku zawodów olimpijskich lub krajowych, takich jak Fed Cup (dla kobiet), Puchar Davisa lub wprowadzony ostatnio do kalendarza sportowego ATP Cup (dla mężczyzn), uwaga kibiców jest zorientowana na daną drużynę narodową. Fani tenisa podobnie jak inne społeczności internetowe „rozumiani są jako osoby o wspólnych zainteresowaniach, które [...] korzystają z Internetu i innych technologii komunikacyjnych do regularnej wymiany informacji i/lub rozwijania wspólnych treści, rozwijając w ten sposób silne więzi i poczucie przynależności”⁶.

Komunikację społeczności sieciowych⁷ w dziedzinie tenisa ziemnego można śledzić, analizując między innymi fora tenisowe. Klemm (2012: 7) badał proces komunikowania się w grupach fanowskich i uznał fora fanowskie za najbardziej odpowiednie źródło całościowej oceny różnorodnych aspektów bycia fanem. Na uwagę w kontekście zjawisk związanych ze zbiorowościami fanowskimi i sposobem ich komunikacji zasługują również prace Kołodziejek (2006b) czy Pędzich (2005, 2012a). Lisowska-Magdziarz (2017), autorka obszernego opracowania zagadnienia fandomu, dokonała analizy środowiska fanów i fandomu ze strony medioznawczej, udowadniając, że poprzez działania fanów kształtuje się szczególnie, związany z mediami interaktywnymi model recepcji treści komunikacji masowej. Według niej współczesne fandomy eksploatują głównie media społecznościowe: „Nawet jeżeli przedmiotem podziwu fanów jest film, program telewizyjny, komiks czy książka, to komunikacja, wymiana wiedzy i twórczość odbywają się w przestrzeni wirtualnej. To właśnie nowe media pozwoliły na ukształtowanie się fandomu kreatywnego w wielkiej skali, a wraz z tym na międzynarodową i globalną wymianę materiału kulturalnego” (Lisowska-Magdziarz 2017: 11).

Cechą fandomów jest rozwój w czasie, gdyż ich trwałość uwarunkowana jest stałym dostarczaniem nowych bodźców, nieprzerwanym wzbogacaniem i odnawianiem materiału kulturalnego, produktywnością możliwości bieżącej komunikacji i wymia-

⁶ W oryginale: „Unter einer Online-Community verstehen wir Personen mit gemeinsamen Interessen, die Internet- und andere Kommunikationstechnologien nutzen, um sich regelmäßig auszutauschen und/oder gemeinsam Inhalte zu entwickeln, dabei starke Bindungen entwickeln und sich als zusammengehörig fühlen” (Schaffert/Wieden-Bischof 2009: 12).

⁷ Więcej na ten temat: Tworek (2000), Taborek (2012).

ny poglądów z innymi członkami grupy, a także porządkowanie wiedzy i dyskurs, jaki się na tym gruncie kształtuje.

Pragnę podkreślić, że kompleksowy obraz społeczny niemieckiej lub polskiej wspólnoty kibiców tenisa byłby trudny do nakreślenia i wymagałby głębszego studium, medioznawczego, lingwistycznego czy socjologicznego, dlatego może on stać się celem dalszych badań. Moje rozważania ograniczę tu do przedstawienia charakterystyki forów tenisowego fandomu, opisu działań komunikacyjnych na forach oraz egzemplarycznej analizy języka forów tenisowych na podstawie materiału leksykalnego z wybranych forów internetowych.

2. Struktura i funkcje forów tenisowych

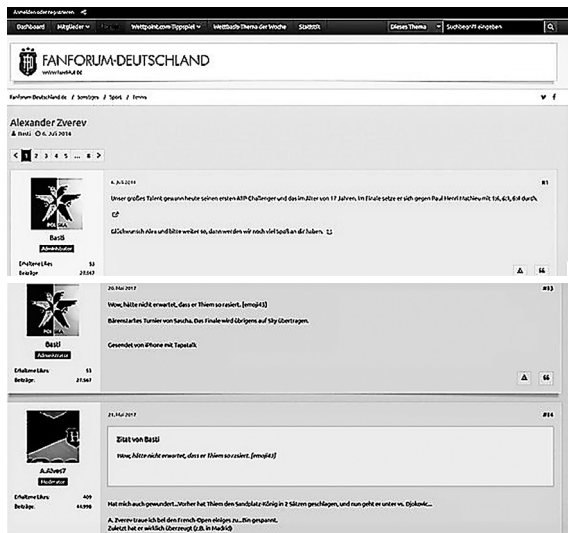
Za pojęciem forum tenisowe kryje się przeniesiona w cyberprzestrzeń forma grupy dyskusyjnej społeczności tenisowej, charakteryzującej się – ze względu na upodobania sportowe – dynamicznym sposobem komunikowania się oraz poczuciem wspólnoty i przynależności. Döring (2003: 529) opisuje wspólnotę jako społeczność komunikacyjną, która „[...] przekazuje poczucie przynależności do swoich uczestników na poziomie społeczno-emocjonalnym i dostarcza informacji na poziomie merytorycznym i instrumentalnym”⁸.

Przynależność do wspólnoty gwarantowana jest poprzez wirtualną przestrzeń, w której powstają społeczności jako internetowe fandomy. SJP PWN dostępny online definiujący forum jako „miejsce, spotkanie, stowarzyszenie” podaje na trzecim miejscu określenie „internetowa forma grupy dyskusyjnej, służąca do wymiany informacji i poglądów przy użyciu przeglądarki internetowej”⁹. Rzeczownik forum jest natury polisemicznej i funkcjonuje w polszczyźnie m.in. w uznawanym za przenośne znaczeniu ‘miejsce publicznych wystąpień, przemówień’, bądź używa się go w odniesieniu do ‘spotkania, zgromadzenia, zebrania poświęconego otwartej dyskusji dotyczącej ważnych problemów publicznych’ (zob. np.: Dunaj 2007: 142, Markowski/Pawelec 2007: 268). Forum daje jego użytkownikom możliwości wymiany poglądów, spostrzeżeń, przedstawiania różnych punktów widzenia celem zbudowania pełnego obrazu, kwestionowania opinii innych czy zadawania pytań (por. Karwatowska/Jarosz 2013: 110).

W dalszej części rozważań dokonam przedstawienia elementów składowych i najważniejszych cech forum tenisowego. Do tego celu posłużę się prezentacją porównawczą zewnętrznej struktury forum tenisowego na dwóch wybranych przykładach zaczerpniętych z niemieckiego i polskiego portalu.

⁸ W oryginale: „Community als eine Kommunikationsgemeinschaft, die ihren Teilnehmern [...] auf sozio-emotionaler Ebene Zugehörigkeit vermittel[t] und auf sachlich-instrumenteller Ebene Informationen liefert[t]”.

⁹ Por. <https://sjp.pwn.pl/szukaj/forum.html>, data dostępu: 30.1.2020.

Ryc. 1. Elementy składowe polskiego forum tenisowego¹⁰Ryc. 2. Elementy składowe niemieckiego forum tenisowego¹¹

¹⁰ Por. <https://forum.bukmacherskie.com/temat/79771-jerzy-janowicz-dyskusja/?page=17>, data dostępu: 30.1.2020.

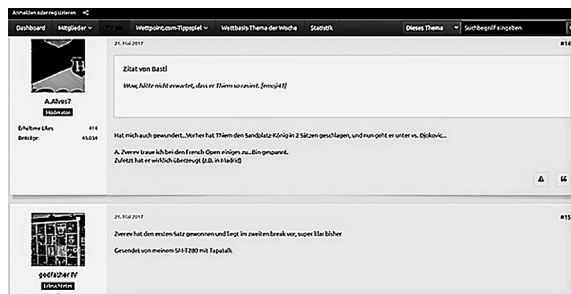
¹¹ Por. <https://www.fanforum-deutschland.de/forum/thread/34968-alexander-zverev/>, data dostępu: 30.1.2020.

Przedstawione powyżej fragmenty z polskiego i niemieckiego forum tenisowego pozwalają stwierdzić już na pierwszy rzut oka pewną strukturę tego gatunku, która zgodnie z wolą komunikujących się fanów może podlegać różnym modyfikacjom, będącym często źródłem przemian wzorca¹² organizacji gatunku internetowego. „Gatunek rozpatrywać bowiem trzeba jako składnik świadomości członków wspólnoty komunikatywnej, a więc zarówno zbiór reguł, które im podpowiadają, jak rozwiązywać konkretne sytuacje komunikacyjne, jak i zespół różnorodnych konkretnych rozwiązań w formie wypowiedzi. Wypowiedzi (teksty) są zatem w tej koncepcji traktowane jako mniej lub bardziej dokładne realizacje reguł wzorca. Jest to zbiór bogaty i zmienny, wypełniony zjawiskami (tekstami), które są rezultatem wierności regułom, świadomego łamania reguł (kreacji komunikacyjnej) lub efektem braków w poziomie sprawności komunikacyjnej (komunikacyjnych usterek)” (Wojtak 2014: 64 i nn.).

W obu przypadkach struktura forum zależy od możliwości i zarządzania konfiguracją odpowiedniego oprogramowania i jest odpowiednio domyślnie ustawiona. Punktem wyjścia dla danej dyskusji fanów lub poszczególnych fanowskich wpisów jest wątek tematyczny, który rozwijany jest poprzez dodawanie nowych wpisów na forum. O wyborze wątków i diskutowanych w nich tematów decydują sami autorzy, te zaś muszą zostać zaakceptowane przez administratora forum. Udział poszczególnych autorów powinien również odpowiadać treści wątku i, w zależności od wytycznych administratora, może być również usunięty w drodze interwencji redakcyjnej. Forum stwarza możliwość odniesienia się do wcześniejszych wypowiedzi lub ich części, które są wprowadzane w formie cytatów bezpośrednio przed wpisem danego autora wątku. Wpis kończy się często podpisem, który może przybierać różne formy (cytaty, powiedzenia, pozdrowienia itp.). W tym miejscu należy podkreślić, że w przypadku forów tenisowych mamy często do czynienia z dyskursem fachowym, który od swych uczestników wymaga zastosowania wiedzy specjalistycznej z tej dziedziny sportu oraz posługiwania się zarówno receptywnie, jak i produktywnie językiem branży tenisowej. W przypadku forów poszczególne wpisy dokonywane są przez (w większości) anonimowych komentatorów, którzy jako dobrowolni użytkownicy internetowi biorą udział w komunikacji, przyczyniając się w ten sposób do rozwijania dyskursu. Poszczególne wątki dyskusji o charakterze asynchronicznym, w której odczytanie sformułowanej przez internautę wypowiedzi czy jej skomentowanie nie wymaga równoczesnej obecności nadawcy i odbiorcy (por. Lisiecki 2001: 108–109), można uznać za tematycznie spójny dyskurs online. Nie ogranicza to jednak spontaniczności wypowiedzi, gdyż jedyną decyzją autora postu jest dopracowanie tekstu dla jak najlepszej realizacji przekazywanej informacji lub jej perswazyjności, czy też próba jego publikacji w oryginalnej, często ekspresywnej formie. Celem forów quasi-specjalistycznych, do których należą również fora tenisowe, jest w głównej mierze rozpowszechnianie i wymiana informacji (np. podawanie wyników i sytuacji na polu gry). Jako przykład

¹² Szerzej na temat wzorca internetowego: Kaczmarz (2018: 71–81).

może posłużyć poniższe niemieckie forum, którego tematem przewodnim jest postać zawodnika.

Ryc. 3. Przykładowy fragment interfejsu: <https://www.fanforum-deutschland.de/forum/thread/34968-alexander-zverev/?pageNo=2> (data dostępu: 30.1.2020)

Poddane badaniu fora tenisowe oferują użytkownikowi, w zależności od rodzaju obiektu fanowskiego, pewną powtarzalność praktyk, które może on realizować na forum i utrwalać na swój własny sposób. Prezentowane na forum wątki dyskusji (obiekty zainteresowania fanów) należą do poszczególnych działów¹³, w których kibice dokonują wpisów na różne tematy. Pod nazwą forum „Tenis zawodowy” kryje się dział fanowski „Rozgrywki ATP i WTA” rozwijający takie obszary tematyczne, jak np.: Wielki Szlem: Australian Open 2020, Puchar Davisa czy inne. Wątki tematyczne wymienione w przykładowym forum są aktywne (stan na 5.2.2020), co oznacza możliwość kontynuowania ich poprzez następne wpisy. Nieprzeczytane posty użytkowników są wyróżnione typograficznie, a tematy związane z wcześniejszymi turniejami tenisowymi są nieaktywne, w praktyce oznacza to, że nadal istnieje możliwość receptywnego korzystania i śledzenia go przez użytkowników, ale funkcja zamieszczania i edycji nowych postów jest zablokowana.

Opisane wątki tematyczne tylko w niewielkim stopniu wskazują na zakres działań komunikacyjnych na forach fanów tenisa; w zależności od rodzaju obiektu zainteresowania fanów tenisa mogą przedstawiać:

- tenisistki, tenisistów i wydarzenia tenisowe,
- recenzje meczów tenisowych,
- spekulacje lub sprawozdania o postępach zawodników w grze,
- doradztwo w sprawie sprzętu tenisowego i techniki gry,
- wskazówki dotyczące zakładów bukmacherskich i inne.

¹³ Na głównej stronie forum tenisowego znajdują się odnośniki (hiperłącza) do tematycznie wyznaczonych działów. Dział, nazywany również subforum, przypomina spis treści, przedstawiany jako lista odnośników do wątków, które są zwykle uporządkowane zgodnie z datą ostatniej aktywności. Wątek, inaczej nazywany tematem, to każdorazowo odrębna rozmowa, która składa się z postów użytkowników biorących udział w dyskusji na forum. Post stanowi pojedynczą wypowiedź poszczególnych użytkowników biorących udział w komunikacji na forum.

Powyższe przedstawienie stanowi jedynie część wszystkich działań komunikacyjnych na forach. Należy zgodzić się ze stwierdzeniem Klemma (2012: 24), że „w ten sposób forum kibiców szczegółowo dokumentuje żywą kulturę kibicowską we wszystkich jej aspektach i pokazuje ogromny wysiłek, jaki kibice są skłonni podjąć, jak również wydajność ich fanowskich praktyk”¹⁴.

Powyższe opisy elementów struktury forum tenisowego pozwalają na uznanie go za miejsce komunikacji we współczesnej cyberprzestrzeni. Postrzeganie użytkowników jako autorów postów przez innych uczestników komunikacji wirtualnej staje się szczególnie ważkim punktem, a jakość wypowiedzi i ich wartość dla danej społeczności fanowskiej przyczynia się do poszerzania zbiorowej wiedzy przy jednoczesnym zachowaniu humorystycznego i emocjonalnie nacechowanego stylu wypowiedzi. Dalszą konstytutywną cechą forów są złożone dialogi, których rozbudowana forma zależna jest od danego wątku tematycznego otwierającego dyskusję. Jej uczestnikami staje się zazwyczaj wielu fanów, w konsekwencji w tego typu komunikacji dominują polilogi, a nawet multilogi¹⁵, które im dłuższe i strukturalnie bardziej złożone, tym bardziej oddalone są od właściwego tematu inicjującego wątek.

3. Język forów tenisowych – opracowanie wstępne

W tej części pracy analizie poddałam język opisanych wyżej forów tenisowych celem zidentyfikowania podobieństw i/lub różnic w obrębie języka niemieckiego i polskiego. Przedstawione opracowanie stanowi niejako wstęp do analizy języka fanów tenisa ziemnego, którą przeprowadziłam z wykorzystaniem modelu badania języka serwisów społecznościowych opracowanego przez Szurawitzkiego (2010). Szurawitzki ogranicza się jedynie do analizy w obrębie języka niemieckiego, jednak jego model może być również zaadaptowany na cele badań porównawczych, których interdyscyplinarny potencjał jest wart szczególnej uwagi¹⁶. Na model ten składają się następujące etapy:

1. określenie objętości tekstu (liczba postów, objętość postów, średnia długość postu w słowach/znakach);

2. określenie używanego języka/(-ów); ewentualnie ograniczenie do jednego języka;

3. aspekty grafemiczne: pisownia małą i dużą literą (czy odpowiada to konwencji używanego języka?);

4. analiza innych elementów semiotycznych, tj.:

a) emotikony;

b) skróty;

¹⁴ W oryginale: „Auf diese Weise dokumentiert ein Fanforum detailliert gelebte Fankultur in all ihren Facetten und zeigt den enormen Aufwand, den Fans zu leisten bereit sind, aber auch die Produktivität ihrer Aneignungspraktiken”.

¹⁵ Lisecki (2001: 111–112) posługuje się również terminem telelog.

¹⁶ Szerzej na temat analizy komparatystycznej m.in. u Płaszczewskiej (2003: 97–112).

- c) zintegrowane hiperłącza (występowanie i funkcja);
- d) wyróżnienia (emfaza czcionki);
- 5. składnia;
- 6. analiza warstwy leksykalnej (ze szczególnym uwzględnieniem słowotwórstwa i zapożyczeń (np. anglicyzmów);
- 7. analiza interpunkcji i błędów gramatycznych;
- 8. analiza zależności między elementami języka mówionego i pisanego;
- 9. w przypadku dyskusji dłuższej niż jeden post: analiza dyskursu.

Szurawitzki zauważa, że z jednej strony proponowane etapy analizy mają być rozumiane jako znany w lingwistyce model top-down, z drugiej strony nie można zakładać, że istnieje możliwość przeprowadzenia analizy na wszystkich etapach. Model ten nie może być uznany za uniwersalny, gdyż to wybór materiału badawczego stanowi o odpowiednim dostosowaniu schematu analizy. Nie bez znaczenia pozostaje również liczba postów i ich generowanie przez jednego użytkownika czy też grupę użytkowników. Biorąc pod uwagę objętość tekstów w danym wątku na forum tenisowym, stwierdza się, że są one często bardzo obszerne i tworzą rozbudowany polilog. Do celów niniejszego opracowania jako materiał badawczy posłużył jeden z działów (subforum) niemieckiego¹⁷ oraz jeden z działów (subforum) polskiego forum tenisowego¹⁸ wraz z postami wszystkich użytkowników. Oba działy dotyczą dwóch osób, tenisistki i tenisisty, Nicka Kyrgiosa i Sereny Williams, które znane są kibicom tenisa i które wzbudzają szczególne zainteresowanie ze względu na ich kontrowersyjny charakter gry oraz nietuzinkową osobowość. Forum niemieckie zawiera 149 postów 42 użytkowników, podczas, gdy na polskim forum 67 użytkowników dokonało wpisów w postaci 363 postów. Oba fora są otwarte, co oznacza możliwość kontynuowania postingu, ale nie oznacza również, że oba obiekty zainteresowania fanowskiego nie mogą być przedmiotem dyskusji na innych subforach.

W poniższej tabeli dokonano zestawienia wybranych etapów badania cech językowych postów z wymienionych forów tenisowych.

<p>Niemieckie forum tenisowe (stan na 11.2.2020) http://wtatennis.de/forum/spielerinnen-anderer-nationen/serena-williams Pierwszy post – autor: Knecht001 – 27.5.2014, 17:44 Ostatni post – autor: Schwarzwaldmarie – 12.1.2020, 8:49</p>	<p>Polskie forum tenisowe (stan na 11.2.2020) https://www.tennis.net.pl/forum/viewtopic.php?f=126&t=14683&start=320 Pierwszy post – autor: El Diablo – 21.4.2014, 11:35 Ostatni post – autor: SABR – 26.9.2019, 10:13</p>
---	---

¹⁷ Por. <http://wtatennis.de/forum/spielerinnen-anderer-nationen/serena-williams>, data dostępu: 30.1.2020.

¹⁸ Por. <https://www.tennis.net.pl/forum/viewtopic.php?f=126&t=14683&start=320>, data dostępu: 30.1.2020.

<p>1.Określenie objętości tekstu Liczba postów: 149 Długość postów: 1–22 wersów Średnia długość postu: 3–5 wersów Ilość słów/wers: 16–17 słów/wers Ilość znaków: ok. 60–84 słów/wers</p>	<p>1.Określenie objętości tekstu Liczba postów: 363 Długość postów: 2–37 wersów Średnia długość postu: 3–5 wersów Ilość słów/wers: 8–11 słów/wers Ilość znaków: ok. 45–50 znaków/wers</p>
<p>2.Język używany na forum język niemiecki</p>	<p>2.Język używany na forum język polski</p>
<p>3.Aspekty grafemiczne Pisownia małą/dużą literą: – w wielu postach brak realizacji reguł pisowni obowiązujących w języku niemieckim, np.: jens <i>naja, das ein oder andere topic könnte sich ja noch ergeben...</i> <i>der serena-threat zu den FO kann schon wieder geschlossen werden</i> <i>war ein kurzes gastspiel....nicht der rede wert.</i> <i>ja dieses jahr läuft es bei serena noch nicht sonderlich...allerdings ist sie mit 3 titeln trotzdem titel-krösus bisher.</i> <i>bei den GS ist sie aber relativ schlecht. AF und R2 stehen bisher zu buche.</i> <i>könnte also vlt noch iwann eng werden mit der nr.1 in diesem jahr.</i> <i>nali bleibt erstmal im race vorn...aber masha könnte zb bei den FO jetzt da auch vorbeiziehen.</i></p> <p>Knecht001 <i>nee, kann schon offen bleiben. ist ja schliesslich ihr allgemeiner thread (und nicht threat, jens...)</i> <i>ich hab das match nicht gesehen und kann also nichts objektives dazu sagen, aber serena muss ja wirklich schlecht gespielt haben. die witterung war wohl auch nicht so toll (es war ziemlich windig, oder?), und das mag sie in letzter zeit überhaupt gar nicht. es hängt wohl damit zusammen, dass sie nicht genug spannung in den beinen aufbaut und somit die balance bei verwehten bällen flöten geht.</i> <i>trotzdem möchte ich damit die leistung von garbine in keiner weise schmälern. ein toller sieg für sie, gratulation!</i> <i>hab grad das video gesehen, und bin schon fast schockiert... so hat man sie definitiv noch nie gesehen, meine güte!</i> <i>laut dem wimby-liveblog wurde sie noch vor antritt des matches behandelt und wollte trotzdem spielen. sie war definitiv krank, und das war wohl nicht die beste idee. hoffentlich nichts ernstes, von dem sie sich schnell wieder erholen kann.</i></p>	<p>3.Aspekty grafemiczne Pisownia małą/dużą literą: – poprawna pisownia odpowiadająca zasadom pisowni języka polskiego</p>

<p><i>ich wünsche ihr gute besserung! zum nachtrag: die US-hardcourt-saison ist geschichte, und serena konnte diesmal aus dem vollen schöpfen. die ergebnisse (unter anderem der erste titel für sie in cincinnati und der titel in stanford) reichten zum gewinn der USopen-series und der bonusmillion, die sie sich mit dem insgesamt sechsten triumph beim grand slam-turnier in new york zu einem rekordpreisgeld von 4 millionen dollar addieren konnte. mit diesem 18ten major-titel zog sie im übrigen mit chris evert und martina navratilova gleich...</i></p>	
<p>4. Analiza innych elementów semiotycznych a) Emotikony:</p> <p></p> <p>b) Skróty <i>MaSha</i> – Maria Sharapova ...dass Serena def. die Saison beenden wird – definitiv (,ze Serena definitywnie zakończy sezon‘) SW – Serena Williams Kuzi – Svetlana Kuznetsova Serena = GOAT – greatest of all time Wimby – Wimbledon Caro – Caroline Wozniacki Mugu – Garbine Muguuruza nä jahr – nächstes Jahr (,w kolejnym roku‘) vl – vielleicht (,może‘) OT – off topic</p> <p>c) Zintegrowane hiperłącza, linkowanie (występowanie i funkcja) Funkcja informacyjna: http://clips.wimbledon.com/g/v/zJmNNG-7kEG5 https://www.espn.com/tennis/story/_/id/11621155/serena-williams-headlines-hopman-cup-field https://www.wtatennis.com/news/serena-return-indian-wells https://www.latimes.com/sports/la-sp-0629-serena-williams-dwyre-20150629-column.html https://www.mytennis.info/article/5d6ef8a16b7a1f2597255522/us-open-serena-williams-knackt-die-100-siege-schallmauer/ https://www.faz.net/aktuell/sport/mehrsport/sport-kompakt/sport-kompakt-serena-ist-immer-noch-frustriert-13832209.html https://www.spiegel.de/sport/sonst/kritik-von-serena-williams-an-dopingtests-was-anden-vorwuerfen-dran-ist-a-1220328.html</p>	<p>4. Analiza innych elementów semiotycznych a) Emotikony:</p> <p></p> <p>b) Skróty, wulgaryzmy <i>BH</i> – bekhend <i>Rafa</i> – Rafael Nadal <i>Fed</i> – Roger Federer <i>Stan, Wawrin</i> – Stanislas Wawrinka \$\$\$ – Geld <i>Iwszy serwis</i> – pierwszy serwis <i>WS</i> – Wielki Szlem (Grand Slam) <i>TB</i> – tiebreak <i>Djoko</i> – Novak Djokovic <i>\$ianko przewróciło mu w głowie</i> <i>Sku*****skie zachowanie</i> <i>plaski fh</i></p> <p>c) Zintegrowane hiperłącza, linkowanie (występowanie i funkcja) Funkcja informacyjna: https://www.youtube.com/watch?v=J-DwQGeYu9yM https://youtu.be/ANXGhBYpQYE</p>

<p>https://www.atptour.com/en/news/atp-concludes-kyrgios-investigation-september-2019</p> <p>Funkcja potwierdzająca: https://www.si.com/tennis/2014/10/03/serena-williams-withdraws-china-open-knee-injury https://www.bild.de/sport/mehr-sport/john-mcnenroe/wuerde-serena-williams-im-tennis-schlagen-42281898.bild.html https://www.kicker.de/636260/artikel/gesundheitsliche-gruende_serena-beendet-saison https://www.spoX.com/de/tennisnet/turniere/wta/1706/Artikel/serena-williams-training-siebter-monat-schwanger-babypause.html https://www.spoX.com/de/tennisnet/grand-slam/french-open/1805/Artikel/serena-williams-in-roland-garros-nicht-gesetzt.html?utm_referrer=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2F https://www.spoX.com/de/tennisnet/turniere/wta/1808/Artikel/serena-williams-sagt-ihren-start-in-montreal-ab-tatjana-maria-profitiert.html</p> <p>Funkcja przedstawiająca: https://www.si.com/node/2233746</p> <p>Funkcja objaśniająca: https://de.wikipedia.org/wiki/OT https://de.wikipedia.org/wiki/Off-Topic</p> <p>d)Wyróżnienia (emfaza czcionki) <i>Tennis hat ihr Leben schon SEHR lange bestimmt.</i></p>	<p>Funkcja potwierdzająca: https://www.youtube.com/watch?v=qM-N298irRLw https://gyazo.com/83f52d64380a-9080a11090acf653d1dd</p> <p>Funkcja przedstawiająca: https://twitter.com/SkySportsTennis/sta ... 5655843845 https://www.youtube.com/watch?v=e-TWv420vBtk https://www.youtube.com/watch?v=J-DwQGeYu9yM</p>
<p>5.Składnia Odpowiednie wypowiedzi fanów sformułowane są w sposób poprawny gramatycznie. Zdania w postach są albo zdaniami prostymi głównymi, albo zawierają zdania podrzędnie złożone. Unika się skomplikowanej hipotaksji.</p> <p><i>Ich hatte ja schon an anderer Stelle angeführt, dass es sehr menschlich ist, wenn eine frischgebackene Mutter nicht so einfach wieder im Leistungssport durchstartet. Ob dabei nur der „einfache“ Schlafentzug oder komplexere psychosomatische Effekte wirken, ist eigentlich egal.</i></p>	<p>5.Składnia Odpowiednie wypowiedzi fanów sformułowane są w sposób poprawny gramatycznie. Zdania w postach są albo zdaniami prostymi głównymi, albo zawierają zdania podrzędnie złożone. Unika się skomplikowanej hipotaksji.</p> <p><i>Ma w sobie coś elektryzującego Nick, niesamowicie dynamiczny i ofensywny tenis, płaski fh, dobry serwis, nie ma dramatu przy siatce. Problemem wydaje się brak planu B gdy nie idzie, tendencja do bycie jeźdźcem bez głowy, do tego niestety wygląda mi na podatnego na kontuzje zawodnika.</i></p>

Auf jeden Fall ist es aktuell wichtiger, dass Serena ihr süßes Töchterchen und das Muttersein genießen kann, als dem x-ten WTA-Titel hinterherzulaufen.

Ach von mir aus sollte sie nicht aufhören.

Sie ist die Meßlatte, und super daß die anderen und jungen up-and-coming die Erfahrung machen gegen sie spielen zu können. Aber irgendwann ist die Zeit halt doch vorbei. Wenn sie jetzt kontinuierlich körperliche Probleme hat und nicht mal an Pflichtturnieren teilnehmen kann und sich nur von einem Grand Slam zum anderen rettet, also ich weiß nicht. Trainieren und sich vorbereiten muss sie sich doch darauf auch, und nicht nur so nebenher. (Und sollte es so sein, was ich verständlich fände aber ihr nicht unterstellen will, dass das mit den Verletzungen nicht so hindernd ist sie aber nur noch die Motivation für GS und vielleicht Olympia aufbringt dann finde ich das a. nicht gerade ehrlich und b. spricht nicht von so einer großen Liebe am Tennisspielern mehr). Ich rate mal, dass es so eine Combo aus Beidem ist, und dann heißt das für mich, dass sie sonst (noch) nichts hat, das sie genügend interessant, herausfordernd, faszinierend findet. Ich wünsche halt jedem, auch ihr, ein vielfältiges Leben, und Tennis hat ihr Leben schon SEHR lange bestimmt.

Z wielkimi nadziejami patrzę na jego karierę, powoli trzeba już wymagać bardzo dobrych wyników w Challengerach i pojedynczych wiktorii w głównym cyklu ATP. Oby tylko kontuzje nie pokrzyżowały dalszego rozwoju, potencjał niewątpliwie wielki, wydaje mi się, że największy z australijskiej młodzieży, którą mogliśmy obserwować na AO.

Wytrzymałość to coś, nad czym pracuje się latami. Sporo czasu musi Nick spędzić na siłowni, żeby uodpornić się na różnej maści kontuzje. A że można, to widać choćby na przykładzie Nishikoriego. Kiedyś sypał się konkretnie po jednym dobrym turnieju, ale z wiekiem coraz lepiej znosi trudy rywalizacji na najwyższym poziomie.

Nick z racji swojego stylu gry raczej nigdy nie zagra pełnego sezonu i co jakiś czas będzie miał gorsze momenty, co nie zmienia faktu, że widzę tu potencjał na naprawdę udaną karierę. Na tle swojego pokolenia jest absolutnie dominującą postacią i w kwestii wyników, i w kwestii podejścia do rywalizacji z największymi. Nie boi się gry, nie bawi się w zakładanie pieluszek, nie dostaje migren przed meczami o dużą stawkę. Musi jednak zadbać o trening mentalny na płaszczyźnie utrzymywania koncentracji i przykładania większej wagi podczas meczu do kontrolowania wyniku. Bardzo łatwo, za łatwo gubi sety z kim popadnie i w efekcie mamy to co mamy - osiąga ćwiartkę WS, a gra tyle, co najlepsi w drodze do finału turnieju. W samej Australii zagrał 5, 4, 4, 5 w czterech pierwszych rundach. To musiało się odbić na tak młodym organizmie. Na Wimbledonie wyrzucił Nadala, a kilka dni wcześniej grał morderczy mecz z Gasquetem, gdzie wracał od 0-2, po drodze broniąc 9 meczowych. To wszystko później zostaje „policzone”.

Pierwszy tytuł i Top-20 to jednak kwestia czasu moim zdaniem.

Zawodnik na którego mocno czekałem ostatnimi laty, szczególnie w erze wyznawców Świętej Trójcy, gdzie uścisk ich dłoni znaczy więcej niż własne pragnienia i ambicje.

Kyrgios na ten moment jest innego zdania i różni się od rówieśników tym, że mówi mniej, a robi znacznie więcej.

6. Analiza warstwy leksykalnej; słowotwórstwo i zapożyczenia (anglicyzmy itp.)

a) Słowotwórstwo (derywacje, kompozycja, skracanie, kontaminacja)

...als den *x-ten WTA-Titel* hinterherzuladen
Fühlt sich da etwa jemand „majestätsbeleidigt“?

...dass sie sich nur über eine sehr kurze Zeit *showkampfmäßig* auf dem Tennisplatz mit Gegnerinnen messen kann...

Da könnte es schon gleich in der ersten Runde *knallermäßig* losgehen.

Bombastich!

b) Zapożyczenia (w tym anglicyzmy)

mit dem *Jetlag* kämpfen

...dass sie ne *wildcard* in Anspruch nimmt
Watson *breakchance* zum 5:4

Es glauben nur zu wenige daran auf'm *curcuit*.

...sieht man *Serena Williams* in letzter Zeit häufiger in der *High Society*.

Warum geben die ihr kein *protected ranking*?
Serena back!

Bei den *Williams Sisters* kann man...

Super Forum hier, ich mag die *Homepage*.

Aber wirkt und hat ein *Outfit* zum Fürchten und *Weggucken*

6. Analiza warstwy leksykalnej; słowotwórstwo i zapożyczenia (anglicyzmy itp.)

a) Słowotwórstwo (derywacje, kompozycja, skracanie, kontaminacja)

Kurgjac – Kyrgios + pajac
niech sobie Nadaluhny nie myślą (ironicznie o zawodniku Rafaelu Nadal)

A, jak wojenka z *kibicami*, to **pardax** (franc. 'pardon')

Ja mam przynajmniej 10, nie jestem aż taką **biedawersją** (= 'biedna wersja')

Czasami jednak kocham **Władzuchnę** (o zawodniku nr 1 na liście ATP)

djokozgony (określenie utraty sił lub omdlenia charakterystyczne dla zawodnika Novaka Djokovica)

next zen (ironicznie o *next generation*, czyli nowym pokoleniu)

które zestresuje naszych potencjalnych **forumowych psycho-fanów**? (=obsesyjni, natarczywi fanatycy prześladowający swojego idola; pseudofani)

Zapowiada się niezłe **meczyczo!** (= 'mecz')
czyim dla kibiców był jednorazowy akt **Kangura** w przekroju całego turnieju (Kangur = Nick Kyrgjos)

... to bym był mega **wqrzony** (= 'wkurzony')
Zamienić zawartość **mózgoczachy** Kyrgiossa z *Coricem* i mamy nowego mistrza WS. (= 'głowa')

Ale wystarczyło, że trochę *zmienilem* „profil” swojej egzystencji na forum i już możesz być tylko **trollikiem** (=osoba prowokująca, podpuszczająca i denerwująca kogoś w internecie)

Większość razi chyba bardziej jego *zachowanie* „**okołokortowe**” (=dziejące się poza kortem tenisowym)

b) Zapożyczenia (w tym anglicyzmy)

ubarwia to *tour* i wkłada kij w te *smętne* jak *jesienna szaruga* szprychy *touru*

teksty niektórych userów są po prostu ciekawe
Pajac w *turze* jest tylko jeden, reszta to *podszywacze*

Głędzi o tym, jak to *Rafa* „has no respect” wobec jego i jego fanów...

I dziwi mnie że *Adminy* przymykają na to oko dla zachowania *netykiety*

„*next gen*”

Niezły *clickbait*

Niektórzy po prostu oddzielają Kyrgiossa jako osobę uderzającą *forehandy*, *backhandy* itd. od „pajaca”

<p>c) Wyrażenia frazeologiczne <i>die Gunst der Stunde nutzen</i> <i>Ich drücke die Daumen.</i> <i>Meine Güte!</i> <i>mit Ach und Krach durchspielen</i> <i>aus dem vollen schöpfen</i> <i>den sterbenden Schwan spielen</i> <i>strafe wird Serena nicht jucken</i> <i>Geht halt so manchen Spielerinnen früher</i> <i>oder später die Luft aus.</i> <i>...dass Williams auf Hopman Cup keinen</i> <i>Bock hat</i> <i>Aber in zwei Wochen kräht kein Hahn mehr</i> <i>danach.</i> <i>zumal Alexandra Panova sie im Stich gelassen</i> <i>hat</i> <i>Serena ist auf der Hut</i> <i>Ich finde es sehr kacke von ihr.</i></p>	<p><i>teraz wylewa płacze po tłiterach</i> <i>od kiedy passing shota na ciało przeciwnika</i> <i>nazywamy nie fair?</i> <i>Take this, haters.</i> <i>Ja się wychowałem na klasycznym, gentle-</i> <i>manskim tenisie.</i></p> <p>c) Wyrażenia frazeologiczne, kolokwializmy <i>Uderz w stół, a nożyce się odezwą.</i> <i>Każdy ma dwie twarze, czemu Nick ma być</i> <i>inny?</i> <i>Dołożył swoje 3 grosze</i> <i>Ale on ma nasrane pod tym deklek.</i> <i>Że niby taki Sienkiewiczowski Endrjiu Kmi-</i> <i>cic? Tyle w nim złego co i dobrego?</i> <i>Nick ma po prostu na tenis wywalone</i> <i>znowu się we łbie zagotuje?</i> <i>Czasem mam wrażenie, że on nie głaszcze he-</i> <i>moroida tylko sprawdza, czy ma nadal wszyty</i> <i>tam dyktafon ze swoimi tekstami żeby czasem</i> <i>po meczu nie dać nomen omen ... tyłka.</i> <i>Federer też w sumie pitoli względnie te same</i> <i>kocopoły</i> <i>Pieczę dupka, że ktoś w jeden turniej zagrał</i> <i>więcej ciekawych piłek niż idol przez całą</i> <i>kariere?</i> <i>ale co maja robić skoro większość takich</i> <i>uczestników opanowała to forum zblatowała</i> <i>się</i> <i>ubarwia to tour i wkłada kij w te smętne jak</i> <i>jesienna szaruga szprychy touru</i> <i>taki Djokovic spina zadek jak może</i> <i>W meczu ze Stasiem, młody „błysnął” po raz</i> <i>kolejny</i> <i>Może wywołują zwarcie pod kopułką? 😊</i> <i>Nick ewidentnie „przybucował”, ale na nie-</i> <i>winną duszyczkę nie trafiło.</i> <i>Przypominam, że właśnie zostałem mocno</i> <i>„wypunktowany” przez użytkownika rafbat.</i> <i>Show będzie robił a to będzie go nakręcać na</i> <i>szalone akcje</i> <i>Dyskusja na ten temat jest akademicka</i> <i>... ale kibicowanie Mu to emocjonalny roller-</i> <i>coaster</i> <i>tenisiści z top’u są tam gdzie chcą i robią to co</i> <i>chcą</i> <i>Skoro tak było to tam już musiało być „grubo” ...</i> <i>Ja bym dał mu bana do końca sezonu</i> <i>Czyli dostał 16,5k \$ plus dodatkowo 25k \$ i</i> <i>bana na 8 tygodni z opcją.</i> <i>Nie chodzi o to, że powiedział, pal licha.</i> <i>Idealnie w punkt.</i> <i>Grek to burak</i> <i>Brawo dla Stana za zimną krew.</i> <i>Kropla drąży skałę.</i> <i>Nadalowo-Djokovicova wytrzymałość</i></p>
--	---

<p>d) Słownictwo specjalistyczne/slang <i>mit einem Break zurückliegen</i> <i>das Doppel</i> <i>4 Doppelfehler</i> <i>1.Satz</i> <i>Die Bälle waren so weit im Aus.</i> <i>Ostapenko hat in 3 gewonnen.</i> <i>Da die Pliskova fast nur Standtennis spielte</i> <i>und fast einschlieft, kam sogar ein Sieg</i> <i>zustande.</i></p>	<p>d) Słownictwo specjalistyczne/slang <i>Gra taką padakę, że ludziska nawet w</i> <i>wątku mu poświęconym szukają tematów</i> <i>zastępczych.</i> <i>Chłopak jest wyrazisty</i> <i>pracuj nad wyrzutem 😊, ... eeee ... znaczcy</i> <i>nad wizerunkiem 😊</i> <i>przypomina struktury kibolskie</i> <i>ciągłe krytykowanie braku nieograniczonej</i> <i>liczby challengów</i> <i>No to o ile nie będzie skrócenia to straci</i> <i>Masters w Paryżu</i> <i>jak chce to może wyserwować gema w dużej</i> <i>ilości przypadków</i> <i>Nadalowo-Djokovicova wytrzymałość</i> <i>Ja poczekam aż pociągnie z dyni sędziemu.</i></p>
<p>7. Analiza interpunkcji (błędy w pisowni/gramatyczne/interpunkcyjne) Błędy w pisowni: <i>Beste <u>Anschauung</u> war gestern das Spiel gegen</i> <i>Caro</i> <i>ob man da unbedingt nach <u>bstimmten</u></i> <i>Gründen für suchen muss</i> <i>... denke ich <u>das</u> Serena oder jede andere</i> <i>Spielerin wenig Chancen gegen ihn hätte</i> <i>sie will quasi nur noch den 22 titel</i> <i>wenn du das ganze <u>metsch</u> so druckvoll spielst</i> <i>Mal ne interessante <u>Statistik</u></i> <i>Desweiteren dürfte es bei keiner anderen</i> <i>Spielerin so wenig <u>ein Rolle</u> spielen wie bei</i> <i>Serena Williams</i> Błędy interpunkcyjne: <i>aber wohl auch das einzige wo es für sie sinn</i> <i>macht so ein 280er zu spielen.</i> <i>Beim Stichwort Tennisgeschichtsbücher</i> <i>ergibt sich natürlich die Frage welcher Rekord</i> <i>gemeint ist.</i> <i>Jetzt wo wieder etwas Druck weg ist könnte bei</i> <i>den US Open auch noch was gehen.</i> Błędy gramatyczne: <i>Das sollte man nicht in einem Topf werfen.</i> <i>dass die sportliche Leistungen oft eine eher</i> <i>untergeordnete Rolle spielt</i> <i>...und diese Problem verstärken sich bei</i> <i>großer Hitze.</i></p>	<p>7. Analiza interpunkcji (błędy w pisowni/gramatyczne/interpunkcyjne) Błędy w pisowni: <i>prawie nikt go nie szanuje czy nie darzy</i> <i><u>sympatią</u>...</i> <i>nie złamał dodatkowych zasad</i> <i>obowiązujących <u>zawodników</u></i> <i>Jak dla mnie roczna <u>dyskwalifikacja</u> i kara</i> <i>finansowa</i> <i>powiedział gościowi <u>wporst</u></i> <i>Ale staram się <u>odzielić tenisa</u> od jego</i> <i>zachowań</i> <i>w odniesieniu do zawodnika z najlepszymi</i> <i>wynikami/<u>rankigiem</u></i> <i>Próg od <u>ktorego</u> odbije <u>sie</u> i poleci</i> <i>A skwitował ten, który ma kłopoty</i> <i>z rozpoczęciem <u>wlasnej</u>, poważnej kariery..</i> <i>Hej, <u>fajni</u> Rafy, gdzie jesteście?</i> Błędy gramatyczne/interpunkcyjne: <i>Zatem choć z założenia zaliczam się do</i> <i>grona współczutych (przynajmniej tak</i> <i>mniamam), nie uważam bym zastrzyżyla na</i> <i>te pokład empatii.</i> <i>ale czy to będzie wystarczająca nauczka to nie</i> <i>sądze</i> <i>i to mówie o sytuacji gdyby...</i> <i>...ale również szkoda dla tenisa ogólnie</i> <i>Darujmy sobie dalekoidące prorocstwa</i> <i>Ja się wychowałem na klasycznym,</i> <i>gentlemanskim tenisie.</i></p>

Przedstawione w powyższej tabeli przykłady języka forów tenisowych nie obejmują wszystkich etapów analizy zaproponowanych przez Szurawitzkiego (2010). Brak uwzględnienia porównania elementów języka mówionego i pisanego oraz analizy dyskursu jest z uwagi na obszerność wywodu działaniem zamierzonym.

4. Konkluzja

Podsumowując powyższe rozważania, możemy stwierdzić, że w oparciu o poszczególne etapy analizy według użytego modelu niemieckie i polskie wpisy na forach tenisowych nie różnią się znacząco pod względem użycia języka. Nieliczne dyferencjacje uwidaczniają się jedynie w specyficznym dla danego języka konstytuowaniu postów fanowskich (użycie małej/wielkiej litery, błędy, neologizmy, okazjonalizmy itp.). Przykład polskiego forum charakteryzuje się dość nieszablonywym użyciem standardowego języka, zarówno w wymianie informacji, jak i w nieformalnej dyskusji, które według Sokół (2009) wpisują się w retoryczne cele forum. Użytkownicy piszą poprawnie i w sposób adekwatny do sytuacji, rzadko posługując się językiem potocznym czy wulgaryzmami. Manifestuje się to szczególnie widocznie w nagromadzeniu zwrotów frazeologicznych i sposobie wyrażania własnej opinii w postach.

Przegląd materiału językowego pochodzącego z niemieckiego i polskiego forum tenisowego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków:

1. Fora tenisowe można zaliczyć do quasi-specjalistycznych form komunikacji, w których tworzeniu uczestniczą głównie osoby zainteresowane tenisem oraz eksperci dzielący się swoją wiedzą na temat dyscypliny i zawodników.

2. Na niemieckim forum tenisowym dominuje język potoczny z tendencją kolokwialną, z akcentem na neutralność postingu. Neutralny styl w polskim przykładzie forum zmieniał się pod wpływem stosowania wulgaryzmów lub przekleństw pojawiających się w ukrytej formie, np. poprzez zastąpienie niektórych liter gwiazdkami lub kropkami.

3. W analizowanych tekstach postów na obu forach dominują głównie zdania proste lub parataksy składające się z kilku głównych zdań.

4. W odniesieniu do struktury forum zarówno na niemieckim, jak i polskim forum tenisowym można wyróżnić obok wypowiedzi o charakterze informacyjnym również emocjonalne reakcje na posty innych użytkowników i subiektywne opinie.

5. Poszczególne posty jako głosy w dyskusji wnoszone są zgodnie z określonymi dla forum konwencjami, które mają na celu promowanie czytelności i zrozumiałości wypowiedzi.

6. W komunikacji w obszarze analizowanych forów, podobnie jak w przypadku całej internetowej konwersacji, nie uwzględnia się pragmatycznych aspektów aktów mowy wykorzystywanych przez użytkowników. Lukę w potrzebach komunikacyjnych forumowiczów związaną z eksterioryzacją i artykulacją wypowiedzi, taką jak barwa i ton głosu, mimika, gestykulacja czy intonacja wypełniają emotikony¹⁹. Przyspieszając tempo tworzenia komunikatu, służą najczęściej do wyrażania nastrojów, zachowań i stanów emocjonalnych nadawcy, bądź posiadają

¹⁹ Szersze opracowania dotyczące badań nad emotikonami przedstawili m.in. Beißwenger/Pappert (2019a) (2019b), Beißwenger/Pappert (2020), Bortliczek/Łuc (2004), Jagieła (2013), Łosiewicz (2009), Szymański (2007–2008), Więckiewicz (2006) i in.

funkcję fatyczną, w celu umożliwienia odbiorcy odczytania komunikatu zgodnie z intencją nadawcy.

7. Z uwagi na popularność tego gatunku można zakładać, że rezerwar forów będzie się rozwijał kwantytatywnie (kwalitatywnie i strukturalnie ich transformacje wydają się zakończone), jak długo będą oferowały platformę do swobodnej wymiany opinii na wszelkiego rodzaju tematy. Popularność zapewnia im zazwyczaj dostępność tej formy komunikacji w cyberprzestrzeni oraz możliwość bezpośredniego zdobywania wiedzy specjalistycznej na wybrany temat. Powstaje jednak pytanie, czy przetrwają w dynamicznej rzeczywistości Internetu. Obecnie ich pozycja wydaje się być stabilna, choć inne formy komunikacji, takie jak Twitter czy blogi, nabierają rozpędu z uwagi na priorytet szybkości i optymalizacji wymiany informacji.

Pogłębiona analiza komunikacji na forum tenisowym, struktura wątków, atomizacja komunikacji na forum, rozwój dyskursu, świat kultury fanów tenisa ziemnego i jej cechy pozostają dezyderatem dla dalszych badań lingwistycznych.

Wykaz literatury

- BALCERZAN, Edward. „W stronę genologii multimedialnej”. *Polska genologia literacka*. Red. Danuta Ostaszewska i Romuald Cudak. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, 2007, 269–287. Print.
- BEISSWENGER, Michael i Steffen PAPPERT. „Face work mit Emojis. Was linguistische Analysen zum Verständnis sprachlichen Handelns in digitalen Lernumgebungen beitragen können”. *Soziale Medien in Schule und Hochschule: Linguistische, sprach- und mediendidaktische Perspektiven*. Red. Michael Beißwenger i Matthias Knopp. Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Warszawa, Wien: Peter Lang AG, 2019a, 101–144. Print.
- BEISSWENGER, Michael i Steffen PAPPERT. *Handeln mit Emojis. Grundriss einer Linguistik kleiner Bildzeichen in der WhatsApp-Kommunikation*. Duisburg: Universitätsverlag Rhein-Ruhr, 2019b. Print.
- BEISSWENGER, Michael i Steffen PAPPERT. „Small Talk mit Bildzeichen. Der Beitrag von Emojis zur digitalen Alltagskommunikation”. *Zeitschrift für Literaturwissenschaft und Linguistik*, 50(1), 2020: 89–114. Print.
- BORTLICZEK, Małgorzata i Izabela ŁUC. „Twórczość graficzno-językowa w komunikacji internetowej”. *Dydaktyka informatyki. Problemy metodyki*. Red. Waldemar Furmanek i Aleksander Piecuch. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2004, 194–201. Print.
- DÖRING, Nicola. *Sozialpsychologie des Internet. Die Bedeutung des Internet für Kommunikationsprozesse, Identitäten, soziale Beziehungen und Gruppen*. Göttingen: Hogrefe, 2003. Print.
- CZAPLIŃSKA, Anna i Piotr SIUDA. „Fandomy jako element ruchu społecznego ‘wolnej kultury’, czyli prawo autorskie a produktywność fanów”. *Homo Creator czy Homo Ludens? Twórcy – internauci – podróżnicy*. Red. Wojciech Muszyński i Marek Sokołowski. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2008, 50–51. Print.
- DUNAJ, Bogusław. *Współczesny słownik języka polskiego*. Warszawa: Wydawnictwo Wilga, 2007. Print.
- GRABIAS, Stanisław. *Język w zachowaniach społecznych. Podstawy socjolingwistyki i logopedii*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2019, 99–206. Print.

- JAGIEŁA, Jarosław. „Emotikony transakcyjne“. *Edukacyjna Analiza Transakcyjna* 2, 2013: 141–146. Print.
- KACZMARZ, Ewa. „Wzorzec gatunku internetowego”. *Prace językoznawcze XX/1*, 2018: 71–81. Print.
- KLEMM, Michael. „Doing being a fan im Web 2.0. Selbstdarstellung, soziale Stile und Aneignungspraktiken in Fanforen”. *Zeitschrift für Angewandte Linguistik* 56, 2012: 3–32. Print.
- KARWATOWSKA, Małgorzata i Beata JAROSZ. „Forum internetowe, czyli (cyber)komunikacja o ograniczonym zasięgu społecznym”. *Polonica XXXIII*. 2013: 109–121. Print.
- KOŁODZIEJEK, Ewa. „My chcemy gola! O komunikacji językowej w subkulturze kibiców piłkarskich”. *Retoryka codzienności. Zwyczaje językowe współczesnych Polaków*. Red. Małgorzata Marcjanik. Warszawa: Wydawnictwo Trio, 2006, 332–352. Print.
- LISIECKI, Michał. „Komunikacja przez komputer (CMC)”. *Język w komunikacji, t. 3*. Red. Grażyna Habrajska. Łódź, 2001, 106–118. Print.
- LISOWSKA-MAGDZIARZ, Małgorzata. *Fandom dla początkujących. Część I. Społeczność i wiedza*. Kraków: Instytut Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej Uniwersytet Jagielloński, 2017. Print.
- ŁOSIEWICZ, Małgorzata. „Rola obrazu w komunikacji społecznej”. *Komunikacja wizualna w przestrzeni społecznej*, Red. Anna Obrębska. Łódź: Primum Verbum, 2009, 205–212. Print.
- MARKOWSKI, Andrzej i Radosław PAWELEC. *Wielki słownik wyrazów obcych i trudnych*. Warszawa: Books, 2007. Print.
- PĘDZICH, Barbara. „O mechanizmach kształtowania się leksyki środowiskowo-zawodowej na przykładzie słownictwa paralotniarzy”. *Przegląd Humanistyczny, z. 4*, Warszawa, 2005: 81–93. Print.
- PĘDZICH, Barbara. *Jak powstaje socjolekt? Studium słownictwa paralotniarzy*. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2012. Print.
- ROOSE, Jochen, Mike S. SCHÄFER i Thomas SCHMIDT-LUX (red.). *Fans. Soziologische Perspektiven*. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften, 2010, 9–25. Print.
- SCHAFFERT, Sandra i Diana WIEDEN-BISCHOF. *Erfolgreicher Aufbau von Online-Communitys. Konzepte, Szenarien und Handlungsempfehlungen*. Salzburg: Salzburg Research Forschungsgesellschaft m.b.H., 2009. Print.
- STUDA, Piotr. „Wpływ Internetu na rozwój fandomów, czyli o tym, jak elektroniczna sieć rozwija i popularyzuje społeczności fanów”. *Media i społeczeństwo. Nowe strategie komunikacyjne*. Red. Marek Sokołowski. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2008, 239–256.
- SOKÓŁ, Małgorzata. „Repertuar podgatunków mowy forum internetowego w perspektywie genologii lingwistycznej” *Tekst (w) sieci 1. Tekst. Język. Gatunki*. Red. Danuta Ulicka. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, 2009, 199–208. Print.
- SZURAWITZKI, Michael. „Wie lässt sich Sprache in sozialen Internet-Netzwerken untersuchen? Grundlegende Fragen und ein Vorschlag für ein Analysemodell”. *Muttersprache 1/2010*, 2010: 40–46. Print.
- SZYMAŃSKI, Leszek. „Substytuty elementów parawerbalnych i niewerbalnych w komunikacji tekstowej w Internecie”. *Media – Kultura – Komunikacja Społeczna 3–4*. Olsztyn: Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, 2007–2008, 148–157. Print.
- TABOREK, Janusz. „The Language of Sport: Some Remarks on the Language of Football”. *Informed Teaching – Premises of Modern Foreign Language Pedagogy*. Red. Hadrian Lankiewicz i Emilia Wąsikiewicz-Firlej. Piła: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Pile, 2012, 237–253. Print.

- TWOREK, Artur. „Język sportu – próba definicji (analiza języka polskiego i niemieckiego)”. *Język trzeciego tysiąclecia, Język a Komunikacja*. Red. Grzegorz Szpila. Kraków: Tertium, 2000, 331–340. Print.
- WIĘCKIEWICZ, Marta. „Emotikony – pismo obrazkowe XXI wieku”. *Media – Kultura – Komunikacja Społeczna* 2, 2006, 224–237. Print.
- WOJTAK, Maria. „Genologiczna analiza tekstu”. *Prace językoznawcze. Zeszyt XVI/3*, 2014: 63–71. Print.

Wykaz źródeł

- <https://forum.bukmacherskie.com/temat/79771-jerzy-janowicz-dyskusja/?page=17>. 30.1.2020.
- <https://www.fanforum-deutschland.de/forum/thread/34968-alexander-zverev/>. 30.1.2020.
- Słownik Języka Polskiego PWN*: SJP PWN: <https://sjp.pwn.pl/szukaj/forum.html>. 30.1.2020.

ZITIERNACHWEIS:

- DUŚ, Magdalena. „Uwagi wstępne do analizy komunikacji na forach fanów tenisa ziemnego”, *Linguistische Treffen in Wrocław* 20, 2021 (II): 35–55. DOI: <https://doi.org/10.23817/lingtreff.20-2>.